

Meer onrust ligt op de loer

Actievoerende KLM-werknemers deelden afgelopen weekeinde flyers uit op Schiphol.

FOTO ANP/LEX VAN LIESHOUT

SCHIPHOL

Een staking kon gister ternauwernood voorkomen worden. Maar de onrust onder het KLM-personeel groeit. En dat is niet zo vreemd. In het huidige klimaat liggen conflicten constant op de loer.

SANDER VAN MERSBERGEN

Vorig jaar was er sprake van enig triomfalisme bij KLM. Waar het de collega's van Air France maar niet lukte om het muitende personeel onder de duim te houden, sloten werkgever en werknemers in Nederland drie kakelverse cao's af. Eén voor het grondpersoneel, één voor de stewardessen en pursers in de cabine en ten slotte één voor de piloten. Alles onder controle.

Twaalf maanden later is er van het optimisme niet heel veel over. Met het grondpersoneel gaat KLM rollebollend over straat over een nieuwe cao. Gisteren kon alleen een rechterlijke uitspraak voorkomen dat het personeel het werk neerlegde en daarmee reizigers dupeerde.

Maar of het hierbij blijft? Dat is zeer de vraag. Het conflict met het grondpersoneel is allerminst uit de wereld, en ook bij het cabinepersoneel broeit het. De bonden werden onlangs verrast door het bericht dat KLM afscheid wil nemen van de purser. Daarnaast is er een

pensioenconflict én is de cao al een paar maanden verlopen. Voorlopig willen de werknemers niet onderhandelen over een nieuwe, vertelt Ingrid Brama van de Vereniging Nederlands Cabinepersoneel (VNC). Concrete actieplannen zijn er nog niet, maar de spanning groeit.

Het is achteraf praten, maar was het wel zo slim om zulke kortlopende cao's af te sluiten, vorig jaar? Een langere cao had voor een langere periode zekerheid gegeven en had taferelen als die van gisteravond voorkomen. „Dat is iets wat we toen samen met KLM hebben besloten”, zegt Brama. „Het geeft ook de kans om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. En je ziet het bij de piloten: die hebben een cao voor drie jaar, maar daar is het nu ook weer onrustig.”

De vliegers werden vorige week verrast door een brief van het bedrijf, waarin KLM aangeeft dat er onvoldoende geld is om de pensioenen te indexeren. Het is het probleem van de blauwe vloot in een notendop: al zou het zijn personeel al royaler willen belonen, het geld is er gewoon niet. De omstandigheden waarin Air France KLM moet overleven zijn extreem moeilijk. Bij iedere onderhandelingsronde met personeel is de insteek helder: bezuinigen. Dat levert moeizame gesprekken op: iedere nieuwe cao moet bevochten worden, want het personeel raakt het bezuinigen moe. Zolang het bedrijf de weg naar groei niet weet te vinden, liggen onrust en stakingen op de loer.